

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 136/03-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júna 2003 predbežne prerokoval sťažnosť S. B., bytom K., zastúpeného advokátom JUDr. I. J., A. k., P., pre namietané porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 10 C 187/00-90 z 11. septembra 2001, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 2 Co 716/01-113 z 29. novembra 2002 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť S. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. marca 2003 doručená sťažnosť S. B., bytom K. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. I. J., A. k., P., doplnená na základe výzvy ústavného súdu z 15. apríla 2003 právnym zástupcom sťažovateľa 20. mája 2003.

Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu namietal, že bol na svojich právach ukrátený rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) č. k. 10 C 187/00-90 z 11. septembra 2001, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť bývalému zamestnávateľovi 4 000 Sk z titulu náhrady škody v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 716/01-113 z 29. novembra 2002, ktorým krajský súd potvrdil v odvolacom konaní rozsudok okresného súdu č. k. 10 C 187/00-90 z 11. septembra 2001.

Predmetom konania bola žaloba bývalého zamestnávateľa sťažovateľa, ktorou sa domáhal zaplata 18 042 Sk ako náhrady škody, ktorú mu mal sťažovateľ spôsobiť vyhotovením výrobnej dokumentácie na výrobu dvojkrídlových balkónových dverí v rozpore s podkladmi predloženými mu obchodným zástupcom na základe zákazky č. 90/99, v dôsledku čoho došlo k vyrobeniu balkónových dverí, ktoré nespĺňali parametre podľa požiadaviek zákazníka, ktorý predmetný výrobok reklamoval, čo žalobca ako odôvodnenú reklamáciu uznal.

Okresný súd vo svojom rozhodnutí okrem iného uviedol, že na základe vykonaného dokazovania výsluchom účastníkov, oboznámením pracovnej zmluvy medzi účastníkmi konania, vyúčtovania náhrady škody, záznamu z rokovania škodovej komisie, výzvy na náhradu škody, výrobnej dokumentácie č. 007/99 a ponuky pre objekt č. zákazky 90/99, náčrtu obchodného zástupcu k zákazke č. 90/99, potvrdenia o príjme žalovaného, špecifikácie náhrady škody, faktúry o predaji chybného výrobku, výdajkového lístka č. 1/21 a ostatného spisového materiálu mal za nepochybne preukázané, že chybou žalovaného (sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom) došlo k vypracovaniu nesprávnej výrobnej dokumentácie, ktorá nesúhlasila s predloženými podkladmi obchodného zástupcu, takže jej využitím pri výrobe finálneho výrobku neboli splnené požiadavky zákazníka, čím došlo ku škode na strane žalobcu. Pri určení výšky náhrady škody okresný súd prihliadal k zisteniam, že ku škode došlo na základe ospravedlniteľnej chyby sťažovateľa, ktorému počas trvania pracovného pomeru nebol vytknutý zlý postoj k práci, resp. iné disciplinárne nedostatky. K námietkam právneho zástupcu sťažovateľa uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že vypracovanie výrobných podkladov pre plastové okná a dvere patrilo

k pracovnej náplni sťažovateľa a z predmetnej výrobnjej dokumentácie k zákazke č. 90/99 vyplýva, že ju vypracoval sťažovateľ. Skutočnosť, že sťažovateľ nebol priamo zaškolený na vypracovanie výrobnjej dokumentácie pre plastové okná, zohľadnil pri určovaní rozsahu náhrady škody.

K námietke právneho zástupcu sťažovateľa v odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu okresného súdu o tom, že žalobca nepreukázal jeho zavinenie ani to, že údajne chybnú konštrukciu vyhotovil a vyrobil, krajský súd uviedol, že prvostupňový súd vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní, a vec správne právne posúdil. Podľa jeho názoru postupoval prvostupňový súd správne, pokiaľ uznal nárok žalobcu čo do základu vychádzajúc z ustanovení § 184 Zákonníka práce, a nie z ustanovenia § 172 Zákonníka práce, pretože zamestnanec (sťažovateľ) spôsobil škodu žalobcovi ako zamestnávateľovi z nedbanlivosti vyrobením nepodarku, za ktorý nemožno považovať výlučne vždy iba finálny výrobok, ale napr. aj podkladovú – výrobnú dokumentáciu. Podľa krajského súdu postupoval okresný súd správne aj pri stanovení výšky náhrady škody, keď vzal do úvahy nielen skutočnú výšku škody žalobcu, ale zaoberal sa aj osobnými a majetkovými pomermi žalovaného, jeho pomerom k práci, okolnosťami, za akých došlo ku škode, a významom škody.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že oba sudy vo svojich rozhodnutiach: „(...) *nedostatočne zistili skutkový stav a vyvodili nesprávny právny záver, (...)*.“ Podľa jeho názoru mu v súdnom konaní „*nebolo preukázané zavinené porušenie pracovných povinností pri plnení (...) pracovných úloh vo funkcii konštruktéra kovových konštrukcií u žalobcu, kde bol funkčne zaradený. Žalobca nepreukázal v konaní jednak zavinenie sťažovateľa ale ani to, žeby mal takúto vadnú konštrukciu vyhotoviť.*“ Sťažovateľ sa domnieva, že pri posudzovaní jeho zodpovednosti „*mali sudy skúmať, či sú splnené všetky zodpovedné predpoklady pre uplatnenie takéhoto nároku, ku ktorým patrí:*

- *protiprávny úkon*
- *vznik škody*
- *príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody*

- *zavinenie sťažovateľa ako zamestnanca žalobcu*
- *existencia pracovného pomeru*
- *ku škode musí dôjsť pri plnení pracovných úloh alebo i priamej súvislosti s nimi tak, ako to vymedzuje ust. § 37 vykonávacieho predpisu k Zákonníku práce – nar. vl. č. 223/1988 Zb. v platnom znení“.*

Následne sťažovateľ namietal nesprávnosť aplikácie § 184 Zákonníka práce (zákona č. 65/1965 Zb. Zákonník práce v znení neskorších predpisov platného a účinného v rozhodnom období) oboma súdmi.

Na základe vyššie uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol, že označenými rozhodnutiami oboch súdov bolo porušené jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Žiadal taktiež zrušenie označených rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ namietal v konaní pred ústavným súdom porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie, ku ktorému malo dôjsť rozsudkom okresného súdu č. k. 10 C 187/00-90 z 11. septembra 2001, ako aj rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 716/01-113 z 29. novembra 2002.

Z argumentácie, ktorou sťažovateľ svoju sťažnosť odôvodnil, vyplýva, že nespravodlivosť konania (resp. porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru) vidí predovšetkým v tom, ako všeobecné súdy vyhodnotili dôkazy vykonané v priebehu konania, a v spôsobe, akým zistený skutkový stav právne posúdili (nedostatočné zistenie skutkového stavu a vyvodenie nesprávnych právnych záverov).

Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu zaručuje čl. 6 ods. 1 dohovoru každému právo, aby o každom spore, ktorý sa týka jeho práv a povinností občianskej povahy, rozhodol súd. Takto interpretovaný článok zahŕňa „právo na súd“, to znamená právo začať konanie na súde v „občianskoprávných veciach“ ako jeden z jeho aspektov. K nemu pristupujú záruky ustanovené článkom 6 ods. 1, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu, ako aj o vedenie procesu. To všetko dohromady tvorí právo na spravodlivé prejednanie vecí (Golder proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 21. februára 1975, séria A, č. 18, § 36).

Kvalita procesu zahrnutá v práve na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru je zabezpečovaná zárukami procesného a inštitucionálneho charakteru, ktorých porušenie však sťažovateľ vo svojej sťažnosti nenamietal.

Naopak, sťažovateľ tvrdí, že k porušeniu jeho práva na spravodlivé súdne konanie malo dôjsť meritórnymi rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, ktoré sú podľa jeho názoru protizákonné v dôsledku nesprávnych skutkových a právnych záverov oboch súdov.

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil právny názor, že skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01 a I. ÚS 13/00).

Vo vzťahu k právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, porušenie ktorého sťažovateľ namietal, by preto v uvedenom kontexte (vzhľadom na okolnosti daného prípadu) prichádzala do úvahy iba kontrola skutkových a právnych záverov okresného súdu a krajského súdu v rozhodnutiach procesného charakteru. Záruky spravodlivosti konania v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru majú totiž procesný a inštitucionálny charakter a nezahŕňajú garanciu úspechu účastníka v konkrétnom konaní.

Po oboznámení sa s obsahom rozsudku okresného súdu č. k. 10 C 187/00-90 z 11. septembra 2001, ako aj s obsahom rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 716/01-113 z 29. novembra 2002 dospel ústavný súd k záveru, že oba súdy svoje rozhodnutia náležite odôvodnili. Súd prvého stupňa podrobne uviedol, ktoré skutočnosti považoval na základe vykonaného dokazovania za preukázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval, a náležite odôvodnil aj použitie príslušných ustanovení právnych predpisov, podľa ktorých zistený skutkový stav posúdil. Odvolací súd sa so skutkovými aj právnymi závermi prvostupňového súdu stotožnil.

Z rozhodnutí všeobecných súdov je podľa názoru ústavného súdu zjavné, že tieto sa zaoberali námietkami a argumentáciou sťažovateľa ako v prvostupňovom, tak aj v odvolacom konaní.

S ohľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že z predloženej sťažnosti ani z k nej pripojených napadnutých rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu nevyplýva nič, čo by svedčilo o možnosti porušenia sťažovateľom označeného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2003